روزنامه شرق

پنجشنبه ۵ دی ۱۳۹۲ • ۲۳ صفر ۱۴۳۵ • ۲۶ دسامبر ۲۰۱۳

سال یازدهم • شماره ۱۹۱۵ • ۱۶صفحه • ۱۰۰۰ تومان

رییس‌جمهوری:

برخی هنوز پیام مردم در انتخابات ۲۴ خرداد را نشنیده‌اند

گروه سیاسی: رییس‌جمهور گفت: مایه تاسف است که برخی هنوز پیام مردم در حماسه انتخابات ۲۴ خرداد را مبنی بر اینکه مطالبه جدی آنها از همه مسوولان و نهادهای سیاسی و اجتماعی و به‌ویژه بخش‌های تبلیغی و اطلاع‌رسانی، اخلاق و راستگویی است را نشنیده‌اند...

صفحه ۶

معاون وزارت ورزش و جوانان:

تفکیک جنسیتی ازدواج جوانان را مشکل می‌کند

گروه جامعه: گلزاری معاون وزارت ورزش و جوانان با تاکید بر اینکه «فضای مجازی را به‌عنوان روش انتخاب همسر قبول نداریم»، گفت: «مهم‌ترین روش آشنایی در دانشگاه یا محل کار است و من معتقدم تفکیک جنسیتی، ازدواج جوانان را مشکل می‌کند.»...

صفحه ۱۴

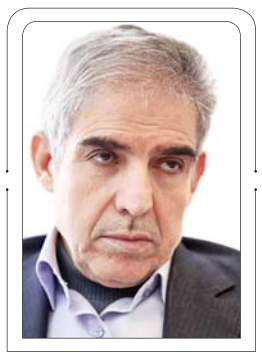

کابینه ترکیه در آستانه فروپاشی قرار گرفت

کابوس «اردوغان»

• اردوغان در واکنش به اتهامات فساد مالی: پرونده ما سفید سفید نیست

شرق: سه وزیر استعفا داده‌اند. قرار است ۱۰وزیر دیگر هم به‌زودی تغییر کنند؛ تغییراتی که نخست‌وزیر ترکیه سعی می‌کند آن را بی‌ربط با شرایط موجود نشان دهد و می‌گوید پیش‌تر چنین تصمیمی داشته است. با این حال فشار برای استعفای رجب طیب‌اردوغان، دم‌به‌دم افزایش می‌یابد و کابینه ترکیه اکنون در آستانه فروپاشی است. در سوی دیگر ماجرا، هرروز نام یک ایرانی دیگر در رسانه‌های ترکیه مطرح می‌شود. ابتدای ماجرا همراه با نام پسران سه وزیر مستعفی، پای یک تبعه ایرانی مطرح بود؛ «رضا ضراب» که پس از مهاجرت به ترکیه و ازدواج با یک خواننده مشهور این کشور، نام خانوادگی خود را به «صراف» تغییر داد، اما حالا پس از ضراب و «کاملیا جمشیدی»، اکنون از فردی به نام «شمس» نام برده می‌شود که ظاهرا یکی از قطعات کوچک این پازل بزرگ است. در ایران اما، بابک زنجانی که رضا ضراب از او به‌عنوان «رییس» خود نام برده است، رابطه رییس و مرئوسی با ضراب را نفی کرده است. «اردوغان بیرقدار»، وزیر «محیط‌زیست و شهرسازی» که پس از استعفای وزیران اقتصاد و شهرسازی از سمت خود کناره‌گیری کرد در متن استعفانامه خود از «رجب اردوغان»، نخست‌وزیر ترکیه هم خواسته است «به‌خاطر مصالح عالیه کشور» از سمت خود استعفا کند. «ظفر چاغلایان» وزیر مستعفی اقتصاد ترکیه متهم است بیش از ۵۰میلیون‌دلار از «ضراب» رشوه دریافت کرده است. در پرونده مربوط به فساد دولتی، نام شماری از مقامات دولتی و مالی نزدیک به دولت به چشم می‌خورد که برخی از آنان با اتهام رشوه‌خواری و سوءاستفاده از قدرت به نفع آشنایان و خویشاوندانشان مواجه هستند. در روزهای گذشته، ۵۷نفر از جمله مدیرعامل «هالک‌بانک» و فرزندان سه‌وزیر یادشده با اتهاماتی مربوط به این پرونده روبه‌رو شدند و همچنین بیش از ۵۰۰نفر از افراد و مقامات ارشد پلیس ترکیه در ارتباط با این پرونده از کار برکنار شده‌اند. به گفته پلیس، در جعبه‌های کفش مدیرعامل هالک‌بانک حدود چهارمیلیون‌و۵۰۰هزاردلار پیدا شده است. همین باعث شد تا معترضان به فساد فراگیر در ساختار سیاسی ترکیه، با در دست داشتن جعبه‌های کفش به خیابان بیایند.

نکته

سه وزیر کابینه استعفا دادند و ۱۰وزیر نیز به زودی تغییر می‌کنند

گزارش صفحه‌های ۳ و ۱۵را بخوانید

«رضا ضراب» متهم ایرانی پرونده فساد مالی گسترده‌ای است که دولت ترکیه را در آستانه فروپاشی قرار داده است، عکس: Getty Images

یادمان

غم «بم» ۱۰ساله شد

با آثار و گفتاری از:

عزت‌الله انتظامی، محمد ایران‌منش
ناهید جباری، مهدی زارع
علیرضا سعیدی، فرخنده صادق‌پور
سعید صدیقی، کیانوش عیاری
عذرا فراهانی، الهه کولایی
هوشنگ مرادی کرمانی

صفحه‌های ۱و۸و۱۶

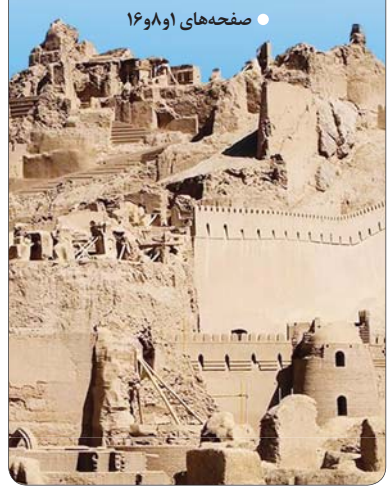

ویژه‌نامه
استان‌های مازندران و گلستان
از روزنامه‌فروشی‌ها بخواهید

سرمقاله

«بم»، تابلو زیبای تعاون

مهرنوش جعفری
مدیرکل مطبوعات داخلی دولت اصلاحات

واقعه تلخ زلزله بم، از زوایای مختلف مورد توجه قرار می‌گیرد. وقتی از خبر وقوع زلزله مطلع شدیم، ابتدا به عمق فاجعه اشراف نداشتیم. پس از مشخص‌شدن ابعاد ماجرا، آنچه به ذهن نگارنده رسید این بود که در وهله نخست به‌عنوان یک وظیفه وجدانی و انسانی و سپس به‌عنوان یک مسوول در حوزه اطلاع‌رسانی، چگونه می‌توان به پوشش خبری فاجعه پرداخت. با توجه به ابعاد بین‌المللی و سیل تقاضای اصحاب رسانه در داخل و خارج برای حضور در منطقه، با همکاری اداره کل ارشاد کرمان، یک ستاد خبری در منطقه برپا شد. تلاش شد تا با توجه به امکانات محدود منطقه، حداقل‌های لازم برای انعکاس گوشه‌ای از آلام مردم رنجیده بم، فراهم شود. عمق فاجعه انسانی به‌گونه‌ای بود که اصحاب رسانه، دشواری‌های اسکان در چادرهای صحرایی بدون حداقل امکانات برای برطرف‌کردن نیازهای طبیعی انسان را با جان و دل پذیرا شدند و سرمای گزنده شب کویر را به جان خریدند. نوع فعالیتی که انجام شد را می‌توان در حوزه «خبرنگاری بحران» دسته‌بندی کرد و در این مسیر، تجربه عزیزانی که دوران جنگ را سپری کرده بودند، بسیار راهگشا بود. مردم سوگمندانه مشغول بیرون‌آوردن اجساد خانواده خود بودند و نیروهای امدادی با همه ظرفیت در کنار آنان، این مهم را برعهده داشتند. تلاش شد با فرستنده‌های «اس‌ان‌جی» امکان گزارش زنده برای خبرنگاران رسانه‌های تصویری داخلی و خارجی، ایجاد شود. رسانه‌های مکتوب و مجازی نیز در قالب عکس و گزارش‌های توصیفی، خلاقانه به ایفای رسالت خود پرداختند تا وجدان حرفه‌ای خود را تسکین دهند.

ادامه در صفحه ۱۶

یادداشت

ققنوس «بم»

محمدعلی علومی
داستان‌نویس

الف- شهرها و آبادی‌های این میهن پیر و پر از مصایب، سرگذشت‌هایی جالب توجه دارند، زیرا افزون بر ستم‌های خانمان‌برانداز اجتماعی و سیاسی همچون هجوم قوم مغول و دیگر اقوام بیابانگرد و جنگ‌های مداوم ملوک‌الطوایفی، بلاهای طبیعت، خاصه زمین‌لرزه نیز، پیوسته دست‌اندرکار ایجاد تراژدی بوده است. ۱۰سال قبل زلزله بم بود؛ فاجعه‌ای چنان بزرگ که توجه جهانیان را جلب کرد و بعد زلزله در لرستان بود و در آذربایجان و سیستان‌وبلوچستان و... و جهان همچنان بر مدار اندوه می‌گردد!

ب- بعضی از شهرهای ایران سرگذشتی چون آدمیان دارند که متولد می‌شوند و می‌بالند و می‌میرند، مانند شهر شوش که در تمدن و فرهنگ ایلام (عیلام)، به‌مثابه گوهری درخشان بود و مرد... و یا تمدن حاشیه هلیل که پیش از تمدن و فرهنگ بین‌النهرین به وجود آمده بود و سرانجام درگذشت تا در این اواخر تکه‌پاره‌هایش به غارت مافیای غالب بر فروش عتیقه‌جات برود. اما بعضی از شهرهای ایران شباهت به پرنده‌های اساطیری دارند و شهر بم همچون ققنوسی است که از خاکستر خود می‌بالد و سربرمی‌آورد...

پ- اوج مدنیت و فرهنگ بم و آبادی‌های پیرامون آن (نرماشیر)، متعلق به دوران اساطیری تاریخ ایران، دوران کیانیان است. (نرماشیر)، نریمان‌شیر، نریمان‌شهر، منسوب به نریمان، جد رستم است و نام (بم) برگرفته از نام بهمن است، پسر اسفندیار. آرتورکریستینسن، کیانیان را امیران محلی در شرق و شمال‌شرقی فلات ایران می‌داند و در خیلی از کتاب‌های کهن ایرانی، چنین گفته شده است که بهمن ابن اسفندیار بود که کوروش را مامور کرد تا نواحی غربی فلات ایران را از بی‌سروسامانی درآورد و قوم بنی‌اسراییل را از ستم بابلی‌ها رها سازد. در بعضی از همان متون قدیمی، دانیال نبی را دایی کوروش می‌دانند و در تورات، کوروش کبیر به سبب همان آزادسازی قوم یهود و بنای دوباره بیت‌المقدس، مسیح معرفی شده است. زرتشت جهت تبلیغ باورهای اهورایی به کیانیان پناه برده بود و در همان سرزمین شرقی بود که دین جدید او پذیرفته شد و به‌تدریج در باورهای زرتشتی، دریاچه هامون، جایگاه نگهداری سوشیانت‌ها محسوب شد. اما گذشته از اساطیر، در فرهنگ مردم (بم) و (نرماشیر)، قصه‌های زیادی درباره (بم) و چگونگی و دروافع، چرایی بنای آن وجود دارد.

ت- در باورها و فرهنگ مردم بم است که بهمن، پور اسفندیار، پس از اطلاع از درگذشت رستم، به سیستان و زابل هجوم برد. زال و رودابه را در قفس کرد و سپس در حدود بم کنونی، فرامرز پسر رستم را دستگیر کرده و از (دارآباد)، دار آورد و در (دارزین)، فرامرز را به دار زد. (این نام‌ها، نام دو آبادی در کنار شهر بم است و خیلی از ساکنان آنجاها، فرامرزپور نامیده می‌شوند، چون که بر این باورند که از بازماندگان و نسل فرامرز هستند.) از آن پس، بهمن جهت تسلط بر سیستان، دستور داد که ارگی بنا نهند که به نام او (ارگ بهمن)، ارگ بم نامیده شد. این ارگ در طی زمان، از عهد اساطیر به‌بعد کارکردهای چندگانه‌ای داشت، کارکرد نظامی برای تسلط بر اقوام بیابانگرد، کارکرد بازرگانی، چون که در مسیر جاده ابریشم بود، کارکرد کشاورزی و کارکرد صنعتی، زیرا پارچه‌های بافت بم و کرمان، در همان دوران باستان و بنا به قول استاد باستانی‌پاریزی، حتی در مصر و شام نیز خریداران زیادی داشت.

ث- میان کیانیان و هخامنشیان، آمیختگی‌هایی است، آنطور که در بعضی از متون قدیمی، بهمن را معادل اردشیر درازدست نیز دانسته‌اند و یا ویشتاسب را همان گشتاسب، پذیرای دین زرتشت دانسته‌اند و در عین حال، میان اساطیر و باورهای زرتشتی با باورهای بنی‌اسراییل، شباهت‌های زیادی است. آنطور که زرتشت را بعضی از متون قدیمی، همان حضرت ابراهیم دانسته‌اند. و یا هفت امشاسپند، معادلی از شمعدان هفت‌شعله است و یا جمشید در بنای «ورجمکرد» و جهت نجات هستی از سرمای زندگی‌سوز، شباهت دارد به کار حضرت نوح در بنای کشتی و یا کارکرد کیکاووس در پرواز به آسمان و دستیابی به قلمرو آسمانی نظیر نمرود است و کالسکه پرنده به قالیچه پروازکننده شبیه است و همچنین (فریسیان) در قوم بنی‌اسراییل، باورهایی در دوزخ و پردیس، کمابیش نظیر باورهای زرتشتیان داشته‌اند و... اما هنوز در باب این اشتراکات فرهنگی و باورهای مینوی کار درخور توجهی در ایران انجام نشده است.

ج- اساطیر، پس از تغییر باورهای مینوی و یا بعد از تغییر نوع معیشت و نحوه گذران و امر تولید، به فرهنگ مردم واپس می‌نشیند. بم و نرماشیر متصل به زابل و سیستان، یکی از مراکز چهارگانه حکمت خسروانی در کنار خراسان بزرگ و سرزمین مادها (ماد همان ماه است و ماهان کرمان، مکان آرامگاه شاه نعمت‌الله ولی، متصل به قوم مادهاست و شاید یکی از مراکز مهم مغ‌ها بوده است) و پارس و شوش...

باری به‌هرحال، آن باورها، حالا در فرهنگ مردم بم و نرماشیر هنوز قابل ردیابی است. (هرچند با مهاجرت‌های وسیع، آن باورها دارند از میان می‌روند) اما من که مدتی شاگرد شادروان سیدابوالقاسم انجوی‌شیرازی، مشهور به پدر فرهنگ مردم بوده‌ام، در همان مناطق و به‌خصوص در بم و نرماشیر به قصه‌های حیرت‌آوری برخورده‌ام که نشانگر ارتباطات با مردم چین و هند و از دیگرسو، نشانگر باورهای مهری و زرتشتی بوده است. همچنین بعضی از اصطلاحات و باورها، نشانگر فرهنگ یونانی است، مثلا در کوهپایه‌های جبالبارز، مردم و خاصه کهنسالان به قصه اولیس و غول یک‌چشم، منتها به روایت محلی، باور دارند و یا به پاشنه پا «آشیلو»ی پا گفته می‌شود، با افزودن «واو» تحبیب یا تصغیر به (آشیل) یا چاقوهای ساخت (راین)، شباهت تمام به شمشیرهای یونانی دارند و هکذا...

چ- در دوران تاریخی و در زمان ساسانیان، باز شهر بم مورد توجه واقع می‌شود. اردشیر بابکان که کمابیش تمام شهرهای مهم فلات را تسخیر کرده بود از عهده تصرف ارگ باستانی بم (که در همان زمان نیز ارگی کهن محسوب می‌شد)، بر نمی‌آمد. حاکم (و یا به قول قدما، شاه) شهر، هفتواد بود که به شدت و به‌سختی در برابر اردشیر و لشکریانش مقاومت کرد. شرح ماجرا در کارنامه اردشیر بابکان، آمده که یکی از اولین دروغ‌های تاریخ مکتوب ایران در بیان همین جنگ است. در آن متن قدیمی وانمود شده که هفتواد به جهت جادوگری و آنکه دارای اژدهایی جادویی بود، توانست اردشیر را شکست دهد، آنطور که او به اطراف رودبار کنونی در جنوب استان بگریزد و در آنجا باز نیرویی گرد آورد و با نیرنگ بر اژدها دست یابد، قدرت جادویی هفتواد را محو سازد و پیروز شود. آشکارا این برداشت، دروغ است وانمود می‌شود که اردشیر نیروی اهورایی و مخالف قدرتمند سلطه او، نیروی اهریمنی (صاحب اژدها) و جادوگر بوده است و در عین حال، کارکرد اردشیر در آن متن، نمونه‌برداری از ایزد تشعتر، ایزد تیر و باران‌ساز است. معادل و نظیر با نمونه اساطیری و مندرج در «یشت‌ها»، ایزد تیر دو بار با دیو خشکی می‌جنگد که بار اول شکست می‌خورد و بار دوم پیروز می‌شود.

ادامه در صفحه ۲

حرف اول.ورزش

پسرفت ایران؛ پیشرفت ژاپن

مهدی مهدوی‌کیا . بازیکن پیشین تیم‌ملی

حضور موثر و پرتعداد بازیکنان ژاپنی در فوتبال اروپا ثمره سال‌ها کار ریشه‌ای در این کشور است. یک دهه پیش هنگامی که من عضو هامبورگ بودم آقای گل لیگ ژاپن (تاکاهارا) برای اینکه عضو تیم «هامبورگ» شود، در تست فنی این تیم شرکت کرد و در نهایت، به لطف اسپانسرهایش با این تیم بوندس‌لیگایی قرارداد امضا کرد. در این ۱۰ سال ژاپنی‌ها آنقدر پیشرفت کرده‌اند که اکنون این اروپایی‌ها هستند که برای جذب بازیکنان آنها تلاش می‌کنند. در ژاپن کار اصولی در فوتبال از دهه ۹۰ آغاز شد. شاید در سال‌های ابتدایی ورود به بازار ژاپن و جذب حامیان مالی در جذب بازیکن ژاپنی از سوی باشگاه‌های اروپایی نقش داشت اما هم‌اکنون این کیفیت بازیکنان ژاپنی است که باعث شده آنها حضوری چشمگیر در فوتبال اروپا و بوندس‌لیگا داشته باشند. هنگامی که در اواخر دهه ۹۰ میلادی کریم باقری، علی دایی و خداداد عزیزی به بوندس‌لیگا راه پیدا کردند درخشش آنها در را به روی دیگر ایرانی‌ها باز کرد. پس از یکی، دوسال ایران بیش از ۱۰ بازیکن در اروپا داشت. برای ژاپنی‌ها هم این قصه تکرار شد. درخشش لژیونرهای ابتدایی در را برای دیگران باز کرد، اما فرق ژاپنی‌ها با ما این بود که آنها این در را باز نگه داشتند. اینکه در حال حاضر ژاپنی‌ها بازار فوتبال اروپا را از دست ایران خارج کردند یک حقیقت است. یک زمانی ما آقای آسیا بودیم و الان ژاپنی‌ها این عنوان را در دست دارند. آمار لژیونرهای ژاپنی و کیفیت آنها ثابت می‌کند ژاپن در سال‌های اخیر پیشرفت داشته و ما پسرفت.

ادامه در صفحه ۱۳

یادداشت

یاد روزهای خاکستری «بم»

عذرا فراهانی . روزنامه‌نگار

در بازار تجریش موقع خرید سبزی، کلم و کاهو موظف می‌شوی برای دهمین سالگرد زلزله فاجعه‌بار بم مطلب بنویسی، اگرچه حال‌وهوای اطرافم با روزهای خاکستری بم بسیار دور و متفاوت می‌نماید، اما بم و خاطرات تلخ آن همچنان برایم زنده است. آن هم به جهت این پرسش که ۱۰سال است نه پاسخی برای آن یافته‌ام و نه اطمینانی برای ایجاد آرامش «اگر زلزله بم در هر کجای کشورم خصوصا در شهری که در آن زاده شده‌ام» تهران «اتفاق بیفتد چه خواهد شد؟» زلزله‌ای که ناگهان سحرگاه آمد و زمین را به مدت ۱۱ثانیه‌واندی تکان داد و یک‌جا ۱۲هزارنفر را به کام مرگ کشاند. کسانی که قطعا می‌خواستند و دوست می‌داشتند مثل ما یک‌دهه دیگر نیز از زندگی‌کردن لذت ببرند. با اطمینان می‌گویم بسیاری از بازماندگان آنها هنوز فراموش نکرده‌اند که یک سحرگاه زمستانی ناگهان زندگی‌شان را دگرگون کرد و آنها مجبور شدند برای حفظ و حراست از جنازه عزیزانشان از حمله حیوانات درنده با هرآنچه در دست داشتند یا فقط با دست خالی؛ خاک بر روی عزیزانشان بریزند. بم امروز دیگر تنها نام یک شهر نیست. بم یادآور هزاران خاطره تلخ از آن شب‌ها و روزهای سخت است. خاطرات تلخی که شاید قسمت اعظم آن ناشی از ضعف مدیریت در کمک‌رسانی بود. خاطرات تلخی که مسبب آن را می‌توان در سقوط انسانیت در تعداد کمی از افراد دید. افرادی که برای سرقت طلاهای زنان دست یا گوش آنها را می‌بریدند.

ادامه در صفحه ۳

بازگشت همه به سوی اوست

بدینوسیله از تمامی دوستان و آشنایان محترم که در مراسم تشییع، ترحیم و یادبود عزیز سفر کرده ما **بزرگ خاندان حکیم زاده** حضور به هم رسانیده و یا با ارسال پیام های تسلی بخش خود ابراز همدردی نموده اند صمیمانه سپاسگزاریم و توفیقات روز افزون را از خداوند متعال برای شما بزرگواران مسئلت داریم.

خانواده های: حکیم زاده – امیر اصلانی مقدم – ابری

برادر گرانقدر جناب آقای حمید میرزاده

درگذشت پدر بزرگوارتان را به جنابعالی و خانواده محترم صمیمانه تسلیت می‌گویم. از خداوند سبحان برای جنابعالی و سایر بازماندگان صبر و برای آن مرحوم علو درجات مسألت می‌نمایم.

محسن رهامی

روزنامه شرق

اشتراک روزنامه شرق را فقط از شرق بخواهید

رجوع به صفحه ۱۲

معرفی آژانسهای مسافرتی هتلها و مراکز گردشگری

تشریفات ۲۲ ۸۵ ۲۵ ۲۸
پارسیان مهر گشت ۸۸۸۴۹۹۷۵
راه سبز ۸۸۱۰۶۸۶۸

رجوع به صفحه ۱۳